

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

UW INBRENG BIJ HET VLAAMS UNESCO TRUSTFONDS WETENSCHAPPEN - PROCESNOTA

DEPARTEMENT
ECONOMIE
WETENSCHAP &
INNOVATIE

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Het Vlaams UNESCO Trustfonds ter ondersteuning van de activiteiten van de UNESCO op het domein van de Wetenschappen ('FUST') 2024-2028.....	7
2.1	Doelstellingen van het FUST	7
2.1.1	Opzet	7
2.1.2	Specifieke accenten voor FUST VI 2024-2028	8
2.2	Criteria voor projecten.....	8
3	Advisering en beoordeling van de projectvoorstellen in Vlaanderen.....	10
3.1	Kalender	10
3.2	Groepen van betrokkenen	11
4	Organisatie van betrokkenheid bij FUST projecten	13
4.1	Op het niveau van de adviesgroepen	13
4.2	Op het niveau van projectactiviteiten	13
4.2.1	Structurele betrokkenheid	13
4.2.2	Occasionele betrokkenheid.....	13
	Bijlage 1: Lijst van ontvangen projectvoorstellen die aan externe advisering worden voorgelegd	15
	Bijlage 2: Guidance note FUST call VI.1 2024	17

1 Inleiding

Deze nota geeft toelichting bij het proces van evaluatie en advisering in de aanloop tot de beslissing van de Vlaamse regering over nieuwe te financieren UNESCO projecten in de tweede helft van 2024. Dit proces is op hoofdlijnen een herneming van eerdere dergelijke rondes in 2019 en 2021. Dit leidde toen tot de succesvolle selectie, door de Vlaamse regering, van diverse grote UNESCO projecten en ‘small-scale activities’.

Dit geeft mee uitvoering aan de structurele samenwerking op het domein van de wetenschappen tussen UNESCO en Vlaanderen die in 2023, na een externe evaluatie, door beide partijen vernieuwd werd voor een zesde vijfjaren-fase voor de periode 2024-2028.

Binnen de VN neemt UNESCO een unieke plaats in. Het brede publiek kent deze organisatie vooral van het label ‘werelderfgoed’, maar ze doet zoveel meer dan dat. UNESCO sluit met zijn bevoegdheden cultuur, onderwijs, wetenschappen, media en communicatie heel sterk aan bij het bevoegdheidsdomein van gewesten en gemeenschappen.

UNESCO was één van de eerste internationale organisaties waarmee Vlaanderen structureel ging samenwerken nadat het met de staatshervorming van 1993 bevoegdheden kreeg op internationaal vlak. Vlaamse experts nemen actief deel aan diverse UNESCO programma’s. Er is een Vlaamse UNESCO Commissie die zorgt voor een dynamische relatie met de actoren in de samenleving in Vlaanderen.

Vlaanderen steunt daarenboven sinds 1999 de werking van de UNESCO in het domein van de wetenschappen. Daartoe is een specifiek partnerschap in voege waarbij Vlaanderen concrete projecten financieel steunt. Het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid zorgt voor de Vlaamse opvolging van dit samenwerkingsmechanisme, dat de vorm aanneemt van een ‘trustfonds’.

Het “Vlaams UNESCO Trustfonds ter ondersteuning van de activiteiten van de UNESCO op het domein van de Wetenschappen”, ook wel ‘FUST’ genoemd, heeft in de afgelopen vijftientig jaren voor meer dan 35 miljoen dollar aan middelen geïnjecteerd in projecten (zie www.fust.iode.org) van:

- de Intergovernmentele Oceanografische Commissie (IOC), die overigens ook een vestiging heeft in Vlaanderen, namelijk in Oostende (www.iode.org) ;
- Het hoofdprogramma II Natuurwetenschappen, waarbinnen:
 - het internationaal hydrologisch programma (IHP),
 - het ‘Mens en Biosfeer’ programma (MAB),
 - het programma aardwetenschappen en geoparken (IGGP).

De beide partijen (Vlaamse overheid en UNESCO) zoeken daarbij naar mogelijkheden om het partnerschap te verdiepen. Een belangrijk onderdeel daarvan is het verder optimaliseren, waar mogelijk, van de Vlaamse wetenschappelijke betrokkenheid bij de selectie en uitvoering van nieuwe te financieren projecten.

Deze procesnota ondersteunt het traject dat voorafgaat aan de beslissing van de Vlaamse regering over de selectie en financiering van nieuwe FUST projecten.

U bent welkom om mee advies uit te brengen en mogelijke wetenschappelijke samenwerking mee vorm te geven!

Johan Hanssens
Secretaris-generaal

Online achtergrond: <https://ewi-vlaanderen.be/wat-doet-ewi/excellerend-onderzoek/internationale-samenwerking/unesco-trustfonds>

**BENT U WETENSCHAPPER ACTIEF AAN EEN VLAAMSE
ONDERZOEKSINSTELLING?**

**BENT U GEÏNTERESSEERD DOOR DE MOGELIJKHEDEN VAN UNESCO
PROJECTEN IN FUST VERBAND?**

**BENT U GEÏNTERESSEERD OM EEN ADVIES UIT TE BRENGEN OVER
EEN PROJECTVOORSTEL UIT UW DOMEIN?**

**MAAK U BEKEND BIJ HET DEPARTEMENT ECONOMIE, WETENSCHAP
EN INNOVATIE!**

- **stuur een mail aan gert.verreet@vlaanderen.be**
- **beschrijf daarin de aard van uw interesse**

U WORDT DAN GECONTACTEERD OM BIJ TE DRAGEN.

DANK U!

2 Het Vlaams UNESCO Trustfonds ter ondersteuning van de activiteiten van de UNESCO op het domein van de Wetenschappen ('FUST') 2024-2028

2.1 Doelstellingen van het FUST

2.1.1 Opzet

De Vlaamse overheid heeft, binnen een kaderakkoord dat laatst hernieuwd werd op 24 januari 2014, reeds sinds 1999 een vruchtbare samenwerking met de UNESCO op het specifieke domein van de wetenschappen. Sinds 1999 werd die overeenkomst, het 'FUST', al herhaald hernieuwd: in 2003, 2008, 2014, 2019 en recent op 12 december 2023. De nieuwe overeenkomst loopt van 1 januari 2024 tot 31 december 2028 (vijf jaar).

De doelstellingen van het FUST Akkoord ondersteunen de doelstellingen van de UNESCO om bij te dragen tot vrede en veiligheid door het aanmoedigen van samenwerking tussen de naties op het gebied van onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie. Specifiek voor FUST wordt daarbij ingezet op de lopende programma's van:

- de Intergovernmentele Oceanografische Commissie (IOC)
- Het hoofdprogramma II Natuurwetenschappen, waarbinnen:
 - het internationaal hydrologisch programma (IHP),
 - het 'Mens en Biosfeer' programma (MAB),
 - het internationale programma van de aardwetenschappen en de geoparken (IGGP).

In de toepassing van het FUST akkoord zal bijzondere aandacht geschonken worden aan de relevante Strategische Doelstellingen van UNESCO's "*Medium Term Strategy*" (41 C/4, 2022-2029), met inbegrip van de sociale aspecten van deze activiteiten.

Als één van de stabiele donorprogramma's van UNESCO heeft FUST een belangrijke rol gespeeld om in de verschillende programma's de nieuwe initiatieven te ondersteunen. De samenwerking met Vlaanderen wordt door UNESCO regelmatig als een '*best practice*' bestempeld. Bij de IOC ondersteunt FUST de uitrol van de capacity development strategie. Bij de IOC is FUST, op het centrale niveau, een belangrijk onderdeel van de steun die Vlaanderen geeft (naast de steun aan het IODE Project Office in Oostende). Vlaanderen is daardoor één van de centrale donoren van de IOC.

Het Trustfonds kan uitsluitend de volgende activiteiten financieren:

- in gemeenschappelijk overleg geselecteerde wetenschappelijke projecten;
- de inschakeling van experts voor het uitwerken en/of opvolgen van speciale programma's;
- het stimuleren van de inbedding van Vlaamse expertise in de UNESCO-organen onder de vorm van kortetermijndetachering, hetzij in het hoofdkwartier te Parijs, hetzij in één van UNESCO's regionale kantoren;
- het toekennen van een onderzoekstoelage aan de in Vlaanderen opgeleide (buitenlandse) wetenschappers, waarmee ze bij het terugkeren naar hun instelling een lokaal onderzoeksproject (gekoppeld aan een Trustfonds-project) kunnen opstarten.

In deze nota gaat het enkel over de eerste categorie activiteiten, de "*in gemeenschappelijk overleg geselecteerde wetenschappelijke projecten*". Om deze selectie te maken dienen we gepaste criteria te hanteren (zie 2.2).

2.1.2 Specifieke accenten voor FUST VI 2024-2028

Op verzoek van de Vlaamse overheid heeft het FUST Stuurcomité op haar vergaderingen van 4 april 2024 richtsnoeren opgesteld, die verenigbaar zijn met de bestaande Unesco-praktijk en -procedures, en die voor de oproep voor projectvoorstellen uitgegeven werd. De richtsnoeren uitgereikt voor de call VI.1 in 2024 zijn in **Bijlage 2** gevoegd. Deze richtsnoeren behandelen – en vestigen de aandacht van mogelijke indieners op het belang van – de volgende items in projectvoorstellen:

- de behoefte aan duidelijke projectinterventiologica's en KPI's, en versterking van de capaciteiten om resultaten te meten (niet alleen outputs);
- de overweging van de opname van een meer divers aantal belanghebbenden (bijvoorbeeld de particuliere sector) in adviesgroepen op projectniveau;
- de noodzaak om een projectadviesgroep in te stellen voor elk FUST-project waaraan FUST een budget heeft toegewezen dat gelijk is aan of hoger is dan 500.000 USD;
- de mogelijkheid voor intensivering van de wetenschappelijke samenwerking tussen Vlaanderen en de begunstigde landen;
- de vereisten met betrekking tot project-cofinanciering door derden (in geld en / of in natura), die duidt op de verbintenis van andere partijen om steun te verlenen aan een projectvoorstel, met inbegrip van de begunstigten en andere projectpartners (zie ook artikel 6(2));
- vroege aandacht voor de mogelijkheid van projectresultatenvalorisatie (wetenschappelijk, sociaal, economisch) na afloop van het project;
- de mogelijke samenhang met grote internationale (wetenschappelijke) initiatieven;
- de mogelijkheid voor koppelingen met andere UNESCO-sectoren, -programma's en -conventies;
- de mogelijkheid voor opname van innovatieve benaderingen ter bevordering van open wetenschap en betrokkenheid van burgers en andere belanghebbenden ('burgerwetenschap').

De bovengenoemde facetten van de projectvoorstellen zullen specifiek getoetst worden bij de beoordeling.

2.2 Criteria voor projecten

Buiten de hierboven vermelde aandachtspunten voor de projectoproep zal het Stuurcomité georiënteerd worden door de volgende criteria in het selectieproces:

- Overeenstemming met thematische prioriteiten (vb. Capacity Development bij IOC);
- Duurzaamheid en continuïteit van de resultaten en verwachte voordelen van het verspreiden van die resultaten in de context van de duurzame ontwikkelingsdoelen, bvb. '*communities of practice*';
- Het hefboomeffect van het project t.a.v. andere steunkanalen waarop UNESCO beroep kan doen;
- Relevantie en beschikbaarheid van wetenschappelijke ondersteuning door een bestaand netwerk of samenwerking met Vlaamse instellingen, waarbij projectvoorstellen duidelijk de ambitie vertolken op het vlak van de promotie van samenwerking tussen Vlaamse instellingen en FUST begunstigten.
- De voorkeur zal worden gegeven aan activiteiten die een waar en verdiept partnerschap gestalte geven tussen UNESCO, Vlaamse instellingen en de begunstigde landen.

Er zijn twee aparte toetsingskanalen: (1) vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in het FUST Stuurcomité (evaluatie); (2) onafhankelijke derden in Vlaanderen (wetenschappelijke belanghebbenden; advies).

EVALUATIE - De vertegenwoordigers in het FUST Stuurcomité toetsen de projectvoorstellen op basis van de bovenstaande overwegingen. Voorgenomen wordt om het gewicht van de diverse overwegingen als volgt te leggen:

- Algemene inhoudelijke merites en maturiteit van het projectvoorstel (20%)
- FUST criteria (35%)
- FUST aandachtspunten richtsnoeren (45%).

ADVIES - Het advies van de onafhankelijke derden wordt gesynthetiseerd aan de hand van:

- Algemene commentaren, beoordeling en visie op de projectvoorstellen (35%)
- Gedetecteerde opportuniteiten tot samenwerking (65%).

De evaluatie en het advies worden uiteindelijk door EWI samengebracht in een eindoordeel als basis voor de beslissing van de Vlaamse regering inzake projectselectie en -financiering.

3 Advisering en beoordeling van de projectvoorstellen in Vlaanderen

3.1 Kalender

UNESCO maakte eind juni 2024 vijf projectvoorstellen over aan het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, met de vraag om ze te overwegen met het oog op financiering door het FUST. Voor één van de projectvoorstellen werd aan UNESCO een alternatief traject met een langere voorbereidingstijd voorgesteld. Dat voorstel ligt momenteel niet voor de externe adviesronde.

De voorstellen die aan de externe adviesronde worden onderworpen zijn opgenomen in **bijlage 1**.

Na de voorbereidende stappen¹ die leiden naar concrete projectvoorstellen van UNESCO komen de Vlaamse overheid en de Vlaamse belanghebbenden aan zet:

- **Stap 3:** het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) gaat via bevraging de interesse na bij onderzoeksgroepen in de Vlaamse universiteiten en onderzoeksinstituten om (rechtstreeks of zijdelings) aan een project deel te nemen. De hierboven vermelde netwerken worden hierbij geconsulteerd en ingezet. Namen van geïnteresseerde wetenschappers worden aan UNESCO gecommuniceerd, en er wordt nagegaan met welke middelen deze deelname kan georganiseerd worden;
- **Stap 4:** definitieve selectie door het beheerscomité van de voor financiering voorgestelde activiteiten. UNESCO blijft verantwoordelijk voor de verdere detailuitwerking van de projectvoorstellen, waarbij het beroep doet op de aangeboden expertise uit Vlaanderen;
- **Stap 5:** in elk van de projecten is een engagement van UNESCO, de donorpartners en de begunstigde buitenlandse partners opgenomen. De voor financiering voorgestelde activiteiten, voor bedragen meer dan USD 50 000, worden ter goedkeuring aan de Vlaamse regering voorgelegd.

De gehele vooropgestelde timing is als volgt:

4 april 2024	FUST Stuurcomité keurt richtsnoeren goed en start interne projectoproep binnen de UNESCO.
Tot 15 mei 2024	Gelegenheid om projectideeën af te toetsen, vb. inzake de samenwerking tussen diverse geledingen van UNESCO.
30 juni 2024	UNESCO bezorgt het Departement EWI de projectvoorstellen

¹ Binnen het Stuurcomité worden richtsnoeren opgesteld die de aandachtspunten waarop de projectvoorstellen zullen worden geëvalueerd, toelichten (zie nieuwe Overeenkomst Artikel 5);

- Stap 1: UNESCO stelt een aantal projecten voor;

- Stap 2: het stuurcomité selecteert een aantal projectvoorstellen en baseert zich hierbij op de samenhang van de acties met de prioriteiten van UNESCO, de duurzaamheid, continuïteit, alsook het multiplicator-effect van de acties, en op de relevantie en potentiële beschikbaarheid van wetenschappelijke expertise bij een bestaand netwerk van Vlaamse kennisinstellingen;

Tot 30 september 2024	Intern beoordelingsproces door Vlaanderen, inclusief mogelijke communicatie met projectfunctionarissen als verduidelijkingen nodig zijn. (De projectfunctionarissen ontvangen alle opmerkingen uit het evaluatie- en adviesproces om het projectvoorstel te verfijnen voordat het officieel van start gaat.)
Voor eind december 2024	Formele besluitvorming over selectie en financiering op het niveau van de Vlaamse regering

3.2 Groepen van betrokkenen

Diverse Vlaamse netwerken en organisaties werden in het verleden al bij FUST projecten, en de beoordeling van projectvoorstellen, betrokken:

- de Vlaamse Unesco Commissie bracht telkens advies uit over projectvoorstellen.
- voor de IOC projecten: het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ vzw) staat hierin rechtstreeks bij, alsook haar Wetenschappelijke Kerngroep wordt geïnformeerd en geconsulteerd.
- voor de IHP projecten: het Belgisch comité voor dit UNESCO Programma zorgt voor communicatie met de onderzoekers. Er worden ook rechtstreekse contacten onderhouden met gekende geïnteresseerde professoren.

De mate waarin een voorgesteld FUST project concrete opportuniteiten genereert voor wetenschappelijke samenwerking, of andere vormen van Vlaamse kennisvalorisatie, is een belangrijk criterium bij de beoordeling van nieuwe voorstellen.

Elk van de betrokkenen die wenst een advies te geven, rekening houdend met de hiervoor vermelde punten en criteria (2.1.2, 2.2), wordt gevraagd dit te formuleren in de volgende eenvoudige vorm:

MOGELIJKE STERKE PUNTEN VAN HET VOORSTEL ZIJN M.I.:	MOGELIJKE ZWAKKE PUNTEN VAN HET VOORSTEL ZIJN M.I.:
- (vul in)	- (vul in)
AANBEVELINGEN IVM MOGELIJKE OPPORTUNITEIT VOOR VLAAMSE BETROKKENHEID:	
- (vul in)	
ALGEMEEN ADVIES OVER HET SELECTEREN EN FINANCIEREN VAN HET VOORSTEL:	
JA: (tick box)	☐
NEE: (tick box)	☐

4 Organisatie van betrokkenheid bij FUST projecten

Hoewel het FUST trustfonds op zich géén rechtstreekse financiering aan Vlaamse belanghebbenden kan verstrekken, zijn er toch diverse manieren waarop Vlaamse experts actief ingeschakeld en/of betrokken kunnen worden bij door FUST gesteunde UNESCO projecten. Het Departement EWI wenst actief bij te dragen bij het vinden van de passende modaliteiten om nuttige opportuniteiten voor Vlaamse onderzoekers actief te kunnen aangrijpen.

4.1 Op het niveau van de adviesgroepen

De UNESCO projecten worden op diverse manieren opgevolgd:

- Meetings (jaarlijkse) adviesgroep – Projecten hebben hun eigen adviesgroepen (niet ‘stuurgroep’ genoemd om verwarring te vermijden met het FUST Stuurcomité dat ze collectief superviseert) waarin ook desgevallend project partnerorganisaties deelnemen aan planning en voortgangsbesprekingen. De meetings van dergelijke adviesgroepen worden veelal gekoppeld met een inhoudelijke projectactiviteit. De UNESCO *project officers* zijn er toe gehouden de Vlaamse overheid uit te nodigen bij deze meetings. De Vlaamse vertegenwoordiging in deze adviesgroep kan bestaan uit de dossierhouder bij het departement EWI maar kan ook, i.f.v. de agenda, door het departement EWI aan een inhoudelijke Vlaamse expert gedelegeerd worden.
- Voortgangsrapporteringen – Er is een praktijk van periodieke voortgangsrapportering aan het FUST Stuurcomité. Deze rapporten kunnen ook ter beschikking gesteld worden aan geïnteresseerde Vlaamse experts.
- Communicatie met de *project officer* – Er is een gangbare praktijk waarbij de EWI dossierhouder regelmatig overleg houdt met de betrokken *project officers* bij de UNESCO over de voortgang van projecten en de vooruitzichten en planning van events en outputs. Daarbij wordt ook gepraat over mogelijkheden om Vlaamse experts in te schakelen in de lopende projecten of flankerende UNESCO activiteiten.

4.2 Op het niveau van projectactiviteiten

4.2.1 Structurele betrokkenheid

- De belangrijkste inhoudelijke betrokkenheid bij een FUST project bestaat er in dat de expertise van een Vlaamse expert actief mee ingeschakeld wordt in een gestructureerde projectactiviteit. De modaliteiten hiervan zijn geval per geval te bepalen in overleg met de *project officer* in de voorbereidende fase van het project. In sommige projecten zijn Vlaamse partners vooraf betrokken bij het ontwikkelen van het projectidee.

4.2.2 Occasionele betrokkenheid

- In de looptijd van een project kunnen opportuniteiten ontstaan om Vlaamse expertise te betrekken bij een projectactiviteit, bvb. een training of een inhoudelijke bijdrage aan een workshop etc. ... De Vlaamse vertegenwoordiger in de project adviesgroep zorgt dan voor de nodige liaison.

**BENT U WETENSCHAPPER ACTIEF AAN EEN VLAAMSE
ONDERZOEKSINSTELLING?**

**BENT U GEÏNTERESSEERD DOOR DE MOGELIJKHEDEN VAN UNESCO
PROJECTEN IN FUST VERBAND?**

**BENT U GEÏNTERESSEERD OM EEN ADVIES UIT TE BRENGEN OVER
EEN PROJECTVOORSTEL UIT UW DOMEIN?**

**MAAK U BEKEND BIJ HET DEPARTEMENT ECONOMIE, WETENSCHAP
EN INNOVATIE!**

- **stuur een mail aan gert.verreet@vlaanderen.be**
- **beschrijf daarin de aard van uw interesse**

U WORDT DAN GECONTACTEERD.

DANK U!

Bijlage 1: Lijst van ontvangen projectvoorstellen die aan externe advisering worden voorgelegd

1	Addressing Hydro-climatic Risks and Building Water Resilience in Small Island Developing States (Be-Resilient SIDS) <i>Dit project mikt er op hiaten en uitdagingen aan te pakken om in enkele SIDS het klimaatbestendig waterbeheer te verbeteren, in lijn met de 9e fase van het Intergouvernementeel Hydrologisch Programma (IHP IX 2022-2029), en internationale agenda's voor duurzaam water- en ecosysteembeheer in Caribische en Afrikaanse SIDS-landen. In eerste instantie zal dit gepaard gaan met het vergroten van de kennis van lokale belanghebbenden om hydro-klimatologische risico's aan te pakken door de ontwikkeling van hydro-klimatologische gevaren en het in kaart brengen van risico's. Het zal ook de monitoring van het hydro-klimaat en de vroegtijdige waarschuwing bij SIDS versterken door innovatieve instrumenten en methodologieën toe te passen. Bovendien zal het project lokale belanghebbenden helpen bij het identificeren van de gevolgen van klimaatverandering voor de waterveiligheid en bij het definiëren van klimaatadaptatiemaatregelen op de middellange tot lange termijn. Dit zal leiden tot verbeterde beleidskaders die een betere aanpassing aan de klimaatverandering ondersteunen, het risico op rampen verminderen en zoetwaterecosystemen in stand houden. Bovendien zullen door UNESCO aangewezen locaties (biosfeerreservaten en werelderfgoed locaties) dienen als proeftuin voor een aantal van deze klimaatbestendige waterbeheerstrategieën.</i>	IHP
2	Citizen Science as a tool for Landscape Governance in the SADC Region <i>De algemene doelstelling van het project is om bewijs te leveren van de toegevoegde waarde van burgerwetenschap op lokaal niveau door de implementatie ervan op UNESCO-sites in Zuidelijk Afrika. Het project zal voornamelijk actief zijn in biosfeerreservaten en werelderfgoedlocaties in de Transfrontier Conservatiegebieden (TFCA's). Dit zijn de drie prioritaire locaties waar een alomvattende aanpak zal worden geïmplementeerd: Kruger to Canyons, Kogelberg en Okavango. Daar is het potentieel voor impact op het bestuur het grootst. Andere locaties met een beperkte bestuurscapaciteit zullen in overweging worden genomen in de functie van partnerbelangen en via een wat langzamere aanpak in een proces van capaciteitsopbouw. Opgemerkt moet worden dat het TFCA-programma toegang heeft tot aanzienlijke middelen. Twee van de prioritaire locaties liggen ook in een regio die wordt beheerd door een sterke River Basin Organization (RBO) met SADC-coördinatie.</i>	UNESCO Regional Office for Southern Africa (ROSA) / MAB/IHP/ Werelderfgoed
3	Revitalising ODINAFRICA and Enhancing GLOSS Network Collaboration in Africa (ODINAFRICA+) <i>Afrika vormt een grote uitdaging voor oceaanobservatie vanwege de schaarse verspreiding en inadequate coördinatie van zowel in-situ als teledetectie-infrastructuur. De meeste bestaande initiatieven en infrastructuur voor oceaanobservatie, inclusief voor monitoring van de zeespiegel, zijn bijvoorbeeld beperkt in de tijd en niet bedoeld voor het leveren van systematische observaties na de geplande voltooiingsdata. Bovendien wordt de verkregen informatie zelden gedeeld met en tussen de nationale instellingen. Het ODINAFRICA+-netwerk zal een platform bieden om het oceaanobservatienetwerk te versterken, de capaciteit van meerdere belanghebbenden op te bouwen en tegelijkertijd de toegankelijkheid, interoperabiliteit en herbruikbaarheid van de resulterende gegevens te verbeteren ter ondersteuning van lokaal kustbeheer en duurzaamheid in de regio - inclusief de Global Sea Level Observing Systeem (GLOSS) netwerk van stations in Afrika. Dit project is daarom ontworpen om de zeeniveau-gegevensuitwisseling in Afrika te standaardiseren en te stimuleren met behulp van ODINAFRICA als bestuursmechanisme.</i>	IOC
4	MangRes Phase 2: Mangrove Restoration as a Nature-Based Solution in Latin American and Caribbean Biosphere Reserves <i>Het MAB programma implementeert, met financiële steun van FUST, sinds augustus 2022 het MangRes Project ('Mangrove Restoration as a Nature-Based Solution in Latin American and Caribbean Biosphere Reserves'). Dit driejarige project was aanvankelijk gericht op het beoordelen van de mangroveomstandigheden en het herstelpotentieel in zes biosfeergebieden: Seaflower Biosphere Reserve (Colombia), Guanahacabibes Peninsula Biosphere Reserve (Cuba), Macizo del Cajas Biosphere Reserve (Ecuador), La Encrucijada Biosphere Reserve (Mexico), Darién Biosfeerreservaat (Panama) en Noroeste Amotapes-Manglares Biosfeerreservaat (Peru). Met aanvullende Spaanse steun werd een zevende biosfeerreservaat en land opgenomen: het Xiriualtique-Jiquilisco biosfeergebied in El Salvador. Ondanks dat fase 1 van het MangRes-project geconfronteerd werd met verschillende uitdagingen die de implementatie ervan vertraagden, heeft MangRes met succes lokale gemeenschappen en belangrijke belanghebbenden betrokken, waarbij het sterke steun kreeg van zowel lokale als internationale experts uit het Noorden en Zuiden van de wereld. De succesvolle voltooiing van de eerste fase van het MangRes-project heeft een robuuste basis gelegd voor het voortdurende herstel en behoud van mangrove-ecosystemen in biosfeerreservaten in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Door essentiële baselines voor de mangroveomstandigheden vast te stellen, heeft het project een alomvattend mondiaal overzicht van deze cruciale</i>	MAB

ecosystemen opgeleverd, wat cruciaal is voor geïnformeerde natuurbehoudsinspanningen. Bovendien heeft het project lokale gemeenschappen sterker gemaakt door hun capaciteiten te vergroten en een samenwerkingsomgeving te bevorderen waarin kennis gezamenlijk wordt gegenereerd tussen natuurlijke en sociale wetenschappers en de lokale bevolking. Deze inclusieve aanpak heeft het wetenschappelijke inzicht vergroot en ervoor gezorgd dat herstelactiviteiten zijn gebaseerd op de lokale context en expertise. Er werd in de eerste fase ook een toegewijde wetenschappelijke groep gevormd die de implementatie-inspanningen binnen de biosfeerreservaten ondersteunt. De solide basis die in deze fase is gelegd, vormt de basis voor verder succes in de volgende fasen van het MangRes-project, waarbij het belang wordt benadrukt van voortdurende ondersteuning en investeringen in deze essentiële restauratieactiviteiten. De voorgestelde tweede fase van het MangRes-project zal zich concentreren op vier belangrijke gebieden: (1) Op de gemeenschap gebaseerd ecologisch mangroveherstel; (2) Duurzaam gebruik en inkomstengenererende activiteiten; (3) Capaciteitsopbouw; (4) Communicatie en bewustmaking (Edu-Communication). Naast deze hoofddoelstellingen ook een transversaal thema: Versterking van de Zuid-Zuid- en Noord-Zuid-wetenschappelijke samenwerking en kennisuitwisseling tussen diverse kennishouders: Het project zal de wetenschappelijke samenwerking blijven bevorderen en versterken, niet alleen tussen de landen die deelnemen aan het MangRes-project, maar ook met Vlaamse wetenschappers. Deze inspanning heeft tot doel de uitwisseling van kennis en ervaring tussen verschillende regio's aanzienlijk te verbeteren. Bovendien zal het project de uitwisseling van ervaringen en kennis tussen lokale gemeenschappen, inheemse volkeren, Afro-afstammelingen en de wetenschappelijke gemeenschap versterken. Bijzondere nadruk zal worden gelegd op de actieve deelname van vrouwen en jongeren.	
---	--

Bijlage 2: Guidance note FUST call VI.1 2024

UNESCO/Flanders Funds-in-Trust for the Support of UNESCO's activities in the Field of Science (FUST)

Guidance Note for call for projects FUST phase VI 2024-2028, 2024 call.

I. Introduction

UNESCO and the Government of Flanders have extended the FUST Agreement for an additional period of five years from 2024 to 2028.

The independent external evaluation undertaken in 2023 to assess the implementation of the FUST phase V (2018-2023), provided a number of recommendations aiming to improve the relevance, coherence, effectiveness and efficiency, impact and sustainability of the cooperation.

This Guidance Note builds further on the recommendations provided in previous evaluations, where emphasis was put on: “the necessity to further strengthen the quality of proposals submitted for funding under FUST (...)”, notably by improving the project intervention logics and performance indicators, strengthening the participation of beneficiaries in the project design, as well as involving other external stakeholders and creating a space for dialogue with Flemish institutions.

Among the recommendations from the 2023 evaluation, this Note underlines the importance of:

- ensuring that from the outset of project conception and formulation, the initiators need to consider how project results are expected to lead to impact beyond the project lifetime (including the sustainability of project results which are meant to have an enduring impact)
- where applicable planning from the project outset, complementarities with other funding sources, e.g. in the way project activities are planned, possibly with synergies with other initiatives, to allow, wherever possible, replication and further scaling up of projects supported by FUST.

The purpose of the present Guidance Note is to provide a number of key elements that project officers have to take into consideration when preparing a project proposal for submission under FUST.

II. Types of projects supported under FUST

In conformity with the Agreement signed by UNESCO and the Government of Flanders, the following activities are eligible for support under FUST:

- Concrete projects in the field of science, including science-based cooperation with the aim of institutional capacity development;
- Secondment of experts by the Government of Flanders to UNESCO;
- Financing of consultants for project preparation or evaluation;
- Research projects as a follow-up to activities under FUST;

Projects with a budget exceeding USD 50,000 are considered as “Large-Scale projects” and require the formal approval by the Government of Flanders.

Target actions not exceeding a budget of USD 50,000 can be approved by the Steering Committee in the form of “Small-Scale activities” (SSA).

In the FUST Agreement Art. 3(1) a provision relates to the possibility for the Parties, at any time, to agree to include other activities with UNESCO’s science programme in the cooperation under FUST. Intersectoral cooperation from within the science sector (including IOC) is also promoted here. Thus, a project proposal in which linkage is foreseen between e.g. the Science and Culture (e.g. Natural World Heritage) programmes, and which has a centre of gravity in the science sector (including IOC) can be considered under this call of 2024.

Flanders’ Department of Economy, Science and Innovation aims to enhance further the evaluation and open advisory practice established for the evaluation and selection of project proposals as established over the previous 5-year period. There will be an opportunity for initiators to refine project proposals selected for funding on the basis of all the evaluation and advisory input received prior to the official start of the project.

III. Focus of the cooperation

The projects to be considered for support under FUST must relate to UNESCO’s Major Programme II ‘Science for Peace and Sustainable Development’ and the Medium-term for 2022-2029 (41 C/4), and support its objectives within one or more of the following UNESCO programmes:

- the programme of the Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC);
 - the Intergovernmental Hydrological Programme (IHP);
 - the Man and Biosphere Programme (MAB);
 - the International geoscience and Geopark Programme (IGGP);
- including the social aspects related to these activities.

For any proposal with an inter-sectoral nature involving both the Science and Cultural sector, these must also relate to the objectives of one or more of the following UNESCO conventions:

- World Heritage Convention (1972), as it relates to natural world heritage;
- Underwater Cultural Heritage Convention (2001)

IV. Main elements to be included in project proposals

The projects may have an initial maximum duration of four years. The FUST Agreement provides that no-cost extensions shall not be granted for a period exceeding two years.

Proposals for Large-Scale projects shall include the following elements:

- clear project intervention logics including outcomes and outputs as well as Key Performance Indicators (KPIs) allowing a quality monitoring throughout the implementation. A specific result framework included in the project document template attached to the present Guidance Note shall be duly completed as well as a clear strategy to ensure the sustainability of the project, including the plans for partnerships with others finding sources, notably for projects where elements of infrastructure are to be provided through the project and then maintained (cf. above).
- the establishment of a project-level advisory group for projects with a budget equal to or higher than USD 500,000.

- consideration of the inclusion of a diverse range of concerned stakeholders, including private sector, in project-level advisory groups.

- include mechanisms that facilitate dialogue on scientific cooperation between Flemish institutions and the beneficiary countries.

- provide information on the co-financing provided by third-part(-y/-ies) (in cash and or in-kind), including from the beneficiary countries, other project partners and Flemish partners who will collaborate with UNESCO at their own expense.

Explanation: information on the intention of target beneficiary country(-ies) to participate in a project, even if the level of commitment is not yet fixed, is important to gauge whether conditions for project impact exist.

- activities for the valorisation and dissemination of the project results, in collaboration with beneficiaries, project partners and Flemish Institutions, where appropriate. For projects with a budget equal to or higher than 300,000 USD, a specific communication plan shall be included in the project proposal.

- as appropriate, indications on how the proposal intends to contribute to the major science international initiatives (such as UN Decade of Ocean Science for Sustainable Development, International Decade for Action 2018 to 2028, “Water for Sustainable Development, Aichi Biodiversity Targets 2020, post -2020 global biodiversity framework)

- Indicate, where applicable, notably for the inter-sectoral proposals, linkages with other UNESCO programmes and conventions in particular.

Explanation: innovative approaches across programmes are encouraged.

- include innovative approaches fostering open science and involvement of citizens and other stakeholders.

Explanation: co-ownership of project results and longer-term impact in beneficiary countries can be fostered by this involvement.

- Specify the coordination arrangements that will be set up for the intersectoral projects, for the optimal and holistic implementation of both components supported.

- where it can be expected that the duration of a project will extend beyond 2027 and/or final project results and evaluation are not to be completed by the end of 2027, the project proposal will include arrangements for the eventuality of a self-evaluation activity that should be completed not later than December 2027 so as to provide elements for the FUST-level evaluation to be undertaken in 2028. This activity should allow the main partners and stakeholders of the project to provide their reflection on what worked well and which elements of the project performed less than expected, with a reflection on the reasons for this situation.

In addition to the above elements, the Steering Committee will be guided by the following criteria in the selection process:

- compliance of the activity with the priorities indicated by UNESCO and the Government of Flanders in the respective fields of cooperation;

- inclusion of a clear exit strategy to ensure the sustainability of the project and ownership of the beneficiaries;
- the leveraging effect of the activity in fostering additional support for UNESCO activities in the same area, including from other cooperation with other partners; and,
- the relevance and availability of scientific support from an existing network or collaboration within the Flemish institutions, with project proposals clearly defining their ambitions regarding the promotion of collaboration between Flemish institutions and FUST (and potentially FUT) beneficiaries.

Priority (or a high criterion weight) will be given to such activities that represent a true and deepened partnership between UNESCO, Flemish institutions and the beneficiary countries, as well as to inter-sectoral project with the Culture sector.

Project officers are invited to consider whether they can formulate, when appropriate, an internship function description which could form the basis for a temporary assignment of a trainee under the [Flanders Trainee Programme](#).

V. Modalities for launching of call for projects and role of the Steering Committee

The Steering Committee, whose composition is indicated in Article 4 of the Agreement signed by the parties, will advise on the preparation of the projects that may be funded by FUST and will select the activities to be proposed by UNESCO to the Government of Flanders for funding under FUST (including through this Guidance Note). The Steering Committee will also evaluate the activities supported under FUST, in line with objectives, Key Performance Indicators (KPIs) and monitoring practice foreseen in each of the projects.

The Steering Committee can approve “Small-Scale Activities” (SSA) proposals not exceeding USD 50,000.

The call for projects is launched during a meeting of the Steering Committee, which may provide specific indications concerning the programmatic and geographical scope of expected project proposals.

The Bureau of Strategic Planning (Section for mobilizing Government Partner Resources) shall inform accordingly the Executive Offices of the programme sector concerned by the FUST call for projects and indicate a deadline for the submission of proposals.

The Executive Offices will ensure coordination with the relevant services in Headquarters and in the Field Offices for the preparation of the project proposals.

Upon reception from Executive Offices, the Bureau of Strategic Planning (Section for mobilizing Government Partner Resources), submits the project proposal to the representatives of the Government of Flanders for their consideration and review.

The deadline for the submission of full project proposals to the Government of Flanders is 30 June 2024 COB.

For Inter-sectoral proposals there is an opportunity to discuss the concept and the balance between the ‘Science’ and ‘other sector’ elements of the intended project, and whether the intersectoral project proposal would fall within the remit of this call, until 15 May 2024.

The representatives of the Government of Flanders will undertake consultations with Flemish institutions or research networks that are likely to collaborate in the implementation of the activity at their own cost, if approved for funding under FUST. The institutions to be consulted will be identified through an open process (call for interest), launched by the Flemish Government, through the appropriate Flemish networks.

The projects will then be implemented in accordance with the provisions of the FUST Agreement, as well as the FUT Agreement for inter-sectoral projects.

The indicative timelines are provided in the below table:

Timelines FUST Phase VI First Call for projects	
4 April 2024	Guidance note approval by Steering Committee and official launching of the call
Until 15 May 2024	Opportunity to discuss the concept and the balance between the ‘Science’ and ‘other sector’ elements of the intended project, and whether the intersectoral project proposal would fall within the remit of this call.
30 June 2024	Submission of full project proposals by UNESCO to Flanders Department EWI
Until 30 September 2024	Internal assessment process by Flanders, including possible communication with project officers if clarifications are necessary. (The project officers will receive all comments from the evaluation and advisory process in order to fine-tune the project proposal before its official start.)
Latest in December 2024	Formal Decisions on funding from Government of Flanders